

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in prazniki. — Inserati do 30 petti a Din 2. — do 100 vrst Din 250. večji inserati petti vrsta Din 4. — Popust po dogovoru. Inseratni davek posrečen.

Rokopisi se ne vračajo.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Nov načrt za upravno razdelitev države

Predlog beograjskega profesorja Milojevića — Mariborski oblasti naj se doda podravski del zagrebške oblasti, ljubljanski oblasti pa posavski del mariborske oblasti

Beograd, 6. februarja. »Novosti« objavljuje izvleček iz knjige »Edinstvo naših krajev«, ki jo je napisal vsečilski profesor Milojević. Avtor je bil dolgoletni sotrušnik pokojnega Jovana Cvijića. Prof. Milojević piše o razdelitvi države na oblasti nastopno:

»Z dosedanjem upravno razdelitvijo so bili pri beograjski in podunavski oblasti združeni v eno celoto kraji na obeh obalah Donave. Pri beograjski oblasti so njeni deli, ki leže na levem in desnem strani Dunava, neenak: severni je daljši, južni je kratek. To oblast je treba okoli Beograda razširiti na Srem in na vzhodu nad Dunav. Tudi podunavska oblast obsegata velik prostor na jugozapadu in je proti vzhodu znatno zožena. Prirodne razmere opravičujejo ustanovitev potiške oblasti. Severni deli Sreme in Bačke naj tvorijo sremsko-baško oblast s sedežem v Novem

Sadu. Osješka oblast lahko obsegata tudi kraje na levem strani Drave v Baranji. Tej oblasti je treba odvzeti požeško oblast. **Mariborski oblasti je treba priključiti podravski del zagrebške oblasti in ji odvzeti posavske kraje.** Savska oblast s Sabcem kot sedežem naj se sestavi iz drinosavškega dela tuzlanske, valjevske in podrinjske oblasti. Brodska oblast lahko obsegata posavske dele osješke in nižje dele tuzlanske in vrbaške oblasti. Zagrebška oblast je treba podaljšati proti jugovzhodu s priključitvijo krajev med Kulpo in Savo in krajev na desni obali Save. **Ljubljansko oblast je treba povečati s posavskimi kraji, ki so sedaj del mariborske oblasti?** Vrbaški oblasti je treba priključiti izliv Vrbasa in del bihaške oblasti, odvzeti pa posavski del Sarajevske oblasti na deli obvezete dele vrbaške in travniške oblasti ter ju-

gospodarski del tuzlanske oblasti, odvzame pa se naj ji drinski okraj. Užički oblasti je treba priključiti drinjske kraje ter sarajevske oblast. Šumadijska oblast naj dobi severni del Moravske in severozapadni del niške oblasti z zapadno moravskim krajem Šumadijske oblasti odvzame pa se ji naj zvečanski okraj. Kruševaško oblast je treba povečati z južnim delom Moravske in severozapadnim delom niške oblasti. Kosovski oblasti naj se doda zvečanski odvzameta pa prizrenski in topniški okraj. Iz peškega okraja in zgornjem Limonu naj se ustvari novo oblast, topniški okraj pa dodeli niški oblasti. Na jugu od tukveškega okraja naj se ustvari posebna oblast s priključitvijo dela sedanja bregalniške oblasti. Njen severni del pa naj se združi s skopsko.«

brzjavno ustavljen šolski pouk v vseh v okolici Karlovec.

Silen mraz na Balkanu

Atena, 6. februarja. Iz vseh delov Grčije prhajajo vesti o novem mrazu in ponovnih snežnih meteh. Zaradi vsega tega je po vsej severni Grčiji prekinjen ves promet. Številne občine so zaprilevljene za izdane kredite, da bi mogel vstopiti zvezo z ostalimi kraji in si preskrbiti najnujnejša živila. O hudem mrazu in snežnih zametih poročajo tudi iz drugih krajov in Albanije. Mraz se je razširil na vse otroke. Slične vesti prihajajo tudi iz Bolgarije. Promet po Dunavu in Rumunijo je zaradi ledu popolnoma prekinjen. Še le v Bolgariji so zaradi mraza zaprte

V Turčiji zasneženi vlaki

Stambul, 6. februarja. Med Stambolum in Konstantinopoljem so zamrzli štiri vlaki iz Evrope v snežnih zametih. V Ismit je odpel turški parniki, da bo vzel na krov potulike angorskog ekspresnega vlaka, ki je obtial v snegu. Med potniki je tudi nemški poslanik Nadolny.

Vladimir Gajdarov pride danes v Ljubljano

Slovenski igralec in ruski gledališki umetnik Vladimir Gajdarov, ki je v preteklih dneh v velikim uspehom gostoval v Zagrebu in Beogradu, prispe danes ob pol 10. popoldne v Ljubljano v zagrebškim brzovlakom.

Vlkov v Rimu

Rim, 6. februarja. Novi bolgarski poslanik brvi vojni minister Vlkov, je prispev v Rim, kjer ga bo v soboto sprejet kralj. Pri tej priliki bo Vlkov izročil svoje poverilce. Bivši poslanik Radev je zapustil italijansko prestolico in odpotoval v Sofijo.

V Milianu arctiran jugoslovenski bankir

Rim, 6. februarja. V Milianu so prijeli bivšega skupščinskega poslanca Jurija Alečića, predsednika veleške banke, ker je izvršil razne goljufije na Reki in v Milianu. Alečić so izročili sodišču. Višina goljufije znaša baje do 2 milijona Din.

Trockij se bo naselil v Berlinu

Berlin, 6. februarja. Potrdjuje se v sti, da se želi Trockij naseliti v Berlinu. Ruski poslanik Krestinski je o tem govoril v zunanjem uradu, vendar ni mogel cibiti odgovora, ker bo prošnja predložena državnemu vladu. Kakšno stališče bo zavzel vladu, še ni jasno, vendar pa bodo odločili notranje in zunanje politični oziri. Kakor splošno sodijo, Trockij se vedno ni prekočil ruske državne meje.

Eksoložija pri procesiji

Castania, 6. februarja. Med procesijo na čast sv. Agate je eksplodirala na trgu večja množina raket. Mnogo oseb je bilo težko ranjenih.

Seja Glavnega prosvetnega sveta

Beograd, 6. februarja. Glavni prosvetni svet bo imel dne 15. marca svoj drugi redni sestanek. Na dnevnem redu so doslej samo tekoča vprašanja.

Zidanje cerkva v Sloveniji

Kaj bi bilo v večjo čast in slavo božjo?

Ti pa, kadar molis, poldi v lebo avto in zaori duri svoje ter molis k Očetu svojemu, ki je na skromnem, in Oče twoj, ki vidi na skrivnem, ti povrni. — Kadars pa molite, ne gorovite mnogo kakor pogani, kaiti oni misijo, da bodo uslušani zaradi obližnjih svetih.

Evangelij sv. Matevža, 6. pogl., 6.

in 7. vrsta.

Včeraj smo opozorili, da imajo klerikalci ljubezen do bližnjega samo na jeziku, v dejanjih pa so zelo skromni. Radodarni so samo takrat, kadar bi radi razpolagali s tujim denarjem, pričemer pa tiče svoje žepe z obema rokama. Opozorili smo tudi, da je v sloški gospodarski in stanovanjski krizi povsem odveč propaganda za zidanje cerkva v Ljubljani. — »Slovenec« bi rad imel kar tri nove — ker ihi imamo že okoli 15, ki vsaj za enkrat popolnoma zadostujejo. Stoje namreč v celoti gospodarski in stanovanjski razvoj, kar je vseeno potreboval to cerkev, in kakor da bi se n-nov a proslaviti obletnica panjevega miseljanja z delanem resničnega krčinskega usmiljenja s prekrško stanovanjem. In sedaj zbirajo darove za zidavo nove velike cerkve v Hrastniku v dar papežu, kar da bi naneš potreboval to cerkev, in kakor da bi se n-nov a proslaviti obletnica panjevega miseljanja z delanem resničnega krčinskega usmiljenja s prekrško stanovanjem.

Med rudarji v Hrastniku je dovolj revščine. Klerika na večina v bivši ljubljanski oblasti skupščini je pa odmornila celo predlog za nezgodne zemeljske v svrhu zidave deavskih stanovanj. In sedaj zbirajo darove za zidavo nove velike cerkve v Hrastniku v dar papežu, kar da bi naneš potreboval to cerkev, in kakor da bi se n-nov a proslaviti obletnica panjevega miseljanja z delanem resničnega krčinskega usmiljenja s prekrško stanovanjem.

»Slovenec« je seveda to razburilo, kakor ga običajno razburi vsaka resnica. Pravi da zaradi cerkva ni bil še noben človek brez stanovanja, ker se v cerkvah uče ljudje usmiljenja, človekoljubnosti in nesebične dobrodelenosti. Ne rečemo da se ne uče, trdimo pa, da zgledi bolj všečljivo kakor pa samo besede. Mnena smo, da bi bilo v veliko večjo božjo čast in slavo, ako bi se n-pr. denar za novo veliko cerkev v Šiški porabil za stanovanjske hiše pod

duhu krščanske ljubezni.

Nismo proti zidanju cerkva, že zaradi tega ne, ker se nudi tudi na ta naši ljudem zaščit smemo na proti tmu da bi se ori nas v Sloveniji, kjer se od vsake cerkve vidi do druge smatrala v sedanjih časih rosonarske in socijalne bede. Ta starva za najbolj nujno, potrebljena. Pri tem svojem mnenju vomo vztrajati in tudi nadalje. Čeprav ga psute »Slovenec« kot pobalinsko. Pamatni ljudje nam bodo gotovo dali prav.

Še o najemninah v mestnih stanovanjskih hišah

Nekaj stvarnih ugotovitev na »Slovenčeve« demagogijo

»Slovenec« nacaljuje polemiko zaradi stanarin v ljubljanskih mestnih hišah. Ker obravnava to zadevo na svoj običajen de-magoški način, naj navedemo še par stvari in ugotovitev.

V mestnih stanovanjskih hišah so se dolej pličevale najemnine na prav čuden način. Stanovanja v starih mestnih hišah so bila v mnogih primerih napred zastonj, v novih mestnih hišah pa so bile najemnine tudi tako dolečene, da je n-pr. za povsem enako stanovanje v eni in isti hiši plačevala stranka skoraj takrat veliko najemnine, kar druga, dasi njen socialni položaj ni bil v nobenem pogledu boljši. Do tega je prišlo, ker se je v raznih časih upoštevalo samo strankarsko predstavništvo, ne pa dejanski socialni položaj. Zato je župan že dolgo pritiskal, naj bi se najemnine uredale pravčno, upoštevajoč na eni strani obseg stanovanjskih prostorov, na drugi pa gmočni položaj najemnikov.

Tudi stanovanjski od-dek bivšega občinskega sveta je uvedel da je to neophodno potrebno, in je eden izmed njegovih članov sprožil celo zadevo na gremijalni seji, na kateri se je potem sklenilo, naj se vse vse mesto stanovanjske hiše ne glede na to, ali so nove ali stare, smatrajo kot gospodarska celota, tako da bi se eventualni prisitek iz starih hiš porabil za kritje deficitov v novih hišah. Na podlagi tega sklep se je na magistratu sestavila posebna komisija, obstoječa iz zastopnikov gradbenega, gospodarskega in stanovanjskega urada, ki je izdelala načrt regulacije najemnin. Ta načrt je vseboval samo zvišanje nekaterih najemnin, ne pa tudi znižanje. V kolikor je imel župan podatke na razpolago, le najemnine, predlagane od komisije, deloma tudi znižal, znižal pa je tudi že obstoječe najemnine tam, kjer niso bile v nobenem razmerju z drugimi pri enakem socialnem položaju najemnikov. Zato je župan, da govoriti »Slovenec« samo o povišanju, čisto ni pa o znižanju najemnin.

Te nove najemnine so se naznajene na jemnikom, ki so bili pri tem izrecno opozorjeni, naj v službu, skozi katero je bilo vodeno, da imajo kake upravljene ugovore z ozirom na svoj socialni in gmočni položaj, sporočite te ugovore magistratu 8 dni, da se stvari preide. Če bodo torej vloženi kaki upravljeni ugovori, se jim bo najemnik primaeno znižala. Omenjam, da so bile seveda zvišane najemnine zlasti pri teh večjih stanovanjih v starih hišah. Kar se pa tiče socialne strani občinskega gospodarstva, moramo upoštevati naslednje dejstvo. Tudi v primeru, da bi se uveljavilo povišanje najemnin v tisti višini, kakor je to predlagala komisija, omenjam, pa smo že, da do tega ne bo prislo. — Izkaževočna uprava mestnih stanovanjskih hiš v letoskem proračunu prispeva manjšaj skoraj 1.600.000 Din. Tolež ho morata torej mestna občina doplačevati iz drugih svojih virov zato, da bodo lahko

najemniki v mestnih stanovanjskih hišah cenejno stanovati.

Ce razen tega upoštevamo, da bodo izdarki pri takovih Mencingerjevih hišah, ki so se imeli graditi iz občinskega posojila, približno za 800.000 Din na leto večji kakor kritite, tedaj je razvidno, da dopriča naša mestna občina z ozirom na gospodarsko stanje mestnega gospodarstva na leto naravnost ogromno vso to za vzdrževanje mestnih stanovanjskih hiš. Zato je očit, da ljubljanska mestna občina nima socialnega čuta, naravnost smeten in depasirat.

Omeniti pa je treba tudi, da gotovi na jemniki v mnogih oziroh izrabljajo občinske ljubljanske občine. Tako so v mestnih stanovanjskih hišah najemniki, ki že skorodno letu niso plačali nobene najemnine, kljub opominom, grožnjami itd. dasi glede na njihovo gmočno stanje ni nobene dve ma, da bi to lahko storili. Naravnost je da se v rednem občinskem gospodarstvu takih razmer ne more trpeti, ker bi sicer drugače mestni občini nikdar ne manjkala prilika graditi nove hiše, kajti mestna občina bo ob vsakem času našla dovolj takih najemnikov, ki bi ne plačevali nobene najemnine.

Kar se pa tiče neokusnih napadov na županovo osebo in njegovo stanovanje, objavljenih v današnjem »Slovencu« — stanuje namreč tudi v tuji hiši in mora plačevati visoko najemnino, — se nam ne zdi vredno na to odgovarjati, ker je stvar preveč neokusna. V tem primeru bi namreč moral našteti celo vrsto klerikalnih mogetov, ki stanujejo v zares razkošnih vila in palačah, pa se ni še nikoli primerilo, da bi odstopili del svojih ogromnih stanovanj stromašnim ljudem, čeprav se v cerkvah uče usmiljenja in človekoljubnosti ter nesebične dobrodelenosti.«

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 0—22 83. Berlin 13.51—13.54 (13.52) Bruselj 0—7 9177 Budimpešta 0—9 937. Curih 1094—1097.4 (10.95.9). Dunaj 7 993—8,023 (8.008). London 275 89—276,67 (276,29) New York 56,77 do 56,97 (56,87). Pariz 0—222 62 Praga 168 2—169 (168,6). Trst 0—298 1.

Efekti: Celjska 158 den. Ljubljana 125 den. Praštediona 930 den. Kranj 12 den. Ruž 260—280. Stavbna 56 den. S-41 105 den.

ZAGREBSKA BORZA

Devize: Dunaj 400,80. Amsterdam 228, Berlin 13,52. Budimpešta 9 937. Milan 298,10. London 276,20. New York 56,87. Pariz 222,62. Curih 1095 6.

Elekti: Vojna Škola 433.

NOZEMSKIE BORZE

Curih: Beograd 9,125. Dunaj 73,05. Budimpešta 90,60. London 25,315. Milan 27,205. Berlin 123,35. Praga 15,385. New York 520.

Velik uspeh našega izumitelja padal

G. Ojster iz Zgornje Šiške je izumil padalo za aeroplane in ga z uspehom preizkusil pred komisijo čehoslovaškega vojnega ministra v Pragi.

Ljubljana, 6. februarja.

Na III. občnem zboru Aerokluba »Naša krila« je tajnik dr. Rape poročal med drugim, da je prorisil g. Anton Ojster iz Zgornje Šiške Aeroklub posredovanja za plasiranje svojega padala na novejše konstrukcije. Aeroklub je posredoval zanj pri Komandi vazduhoplovstva, da bi mu bila dovoljena poskušnja pred komisijo, a je bila prošnja odklonjena. G. Ojster se je nato obrnil na češkoslovaško državo, ki ga je povabilo neobvezno na poskušnjo v Prago, kjer je januarju letu uspešno izvršil.

Izumitelj padala, vrh tega še tak, ki se že dolgo vrsto let ukvarja zgori s tem, kako bi izboljšal svoja že izumljena padala! G. Ojster je namreč izumil lani že tretje padalo! Dosegnal je potencial med vojno na Dunaju tretji lani v Beogradu. Kačap sem ga takoj obiskal na njegovem stanovanju v Zgornji Šiški v bliži Električne zadruge.

Predvsem personalija, g. Ojster, kačor pred sodnijo!

Rojen sem bil leta 1867 v Mariboru, pristojen sem v Pridvor pri Kranju in sem viakovodja v pokoju. Leta 1896, ko sem vrazil z brzovlakom na progi Št. Peter—Reka, sem padel z vlaka, prav ko je ta zavozil v postajo. Z zlomljениmi rebri in ludimi notranjimi poškodbami so me poslali na polikliniko na Dunaj, kjer sem imel potreben material takoj, da sem doma v Šiški izdelal 40 padal prve vrste in 40 padal druge vrste.

Leta 1916 mi je sporočil general Uzelac,

da bi bilo dobro, če bi svoje drugo padalo, nameščeno med gondolo in balonom, tako izboljšal, da se padalo v slučaju dežja ne bo pokvarilo. Tako sem šel na delo in obdal padalo z aluminijskim, obenem pa še izboljšal mehanizem. Če sem padalo sproščil, je skočilo iz aluminiilevga cilindra ter se odprlo. Odpeljal sem se v tretjih na Dunaj, a nisem za ta svoj izboljšani sistem prejel nobene nagrade.

Kako da ste se začeli baviti s padali?

Kot vpojenec sem imel vedno dovolj časa na razpolago. Prebiral sem razne časopise in postal pri branici nekega dunajskega ilustriranega magazina pozoren na ugotovitev, da se s padali še vedno dogaja nesreča. Ogledal sem si več slik takratnih padal in sem si končno rek: Ti Tone, zdaj, ko imaš čas, moraš nekaj ukrepati, da bodo padala res dobrá! Kot samouk — moja izobrazba je bila skromna — sem predelal mnogo literaturo o letalstvu in leta 1913 zgradil prvo svoje padalo. Stanoval sem takrat v Novi ulici Št. 18. Padalo sem gradil eno leto, ker sem imel pre malo sredstev zanj in sem po malem kupoval potrebušine. Mehanizem sem sestavil iz duraluminija, dočim je bilo blago iz bombarja. Poskusem sem delal v Mostecu. Med dve smreki — g. Ojster je vzel v roke album fotografij in mi jih pridelal razkazovali — sem napel v višini 20 m žlico, s posebnim mehanizmom potegnil gori padalo skupaj s »pupo«, težko 60 kg, in nato povozi, ki je imela padalo pritrjeno na hrbtu, sprožil. Vsi poskusi so se mi sijajno posrečili. Sin Viktor, ki je sedaj inženir montanistike, je bil star takrat 15 let ter je dvakrat skočil s tem padalom iz višine 20 metrov. Poskuse je fotografiral finančni uradnik Brinsek, ki je delal v svetovni vojni.

S padalom sem se odpeljal na Dunaj in ga demonstriral pred komisijo avstrijskega vojnega ministra z generalom Uzelcem na čelu. Poskus se je posrečil z istim uspe-

hom, kakor doma v Šiški. Dobil sem zanj — 12.000 kron. Oficirji so se delali norca iz mene, češ, padalo ste darovali.

To prvo padalo je bilo namenjeno za skakanje iz balona. Dejal sem si: Tone, zdaj pa moraš izumiti tako padalo, da ne bo treba skakati z njim v primeru nesreče iz balona! In res. Padalo sem namestil med gondolo in med balon, in to tako, da je bilo treba same potegniti za jermen in se je padalo odprlo. Izgotvil sem model v vseh potankostih in se leta 1915 vnovič napotil na Dučaj. Demonstriral sem padalo pred generalitetom iz avstrijskega vojnega ministra in dobil zanj 60.000 kron, poleg tega pa so mi zagotovili od vsakega komada 2000 kron. Avstrijsko vojno ministrstvo mi je dalo na razpolago 12 vojakov od aviacije ter mi nudilo tudi ves potreben material takoj, da sem doma v Šiški izdelal 40 padal prve vrste in 40 padal druge vrste.

Izvoljen je bil zopet za predsednika go-spod dr. Viljem Krejci, odvetnik v Ljubljani, v upravnem in nadzornstvenem odboru gg.: dr. Joža Bohinc, ravnatelj OÜZD v Ljubljani; Martin Colarič, major v p., dr. Fran Černe, ravnatelj Mestne hramnice, doktor Oton Fettich, odvetnik v Ljubljani, Fran Gaberšek, višji šolski nadzornik v pok.; Makso Hočevar, ravnatelj I. dežele meščanske šole na Prulah, dr. Ivan Jenko, primarij v Ljubljani, Fran Jeran, profesor in ravnatelj akad. kolegija, Fortunat Lužar, oblastni šolski nadzornik, dr. Ernest Mayer, sanitetni referent Josip Mešek, knjigovodja Mestne hramnice, dr. Marko Natlačen, odvetnik v Ljubljani, Alojzij Novak, ravnatelj meščanske šole v Šiški, Fran Pretnar, višji knjigovodja Mestne hramnice dr. Matricij Rus, zdravstveni svetnik in mestni fizik, Mr. Josip Skalar, višji računski svetnik, Mr. Pharm. Rihard Sušnik, Fran Škulj, sreski šolski nadzornik, ga. Cirila Stebi-Pleško, tancna Narodnega ženskega saveza v Ljubljani, ga. Franja dr. Tavčarjeva, dvorna dama, ga. Asta dr. Vodopivecova, soproga veleškega župana in g. Josip Wester, prosiv. inšpektor v pok.

V imenu sedemčanskega nadzornega odbora je podal poročilo g. Fran Pretnar, višji knjigovodja Mestne hramnice in posloški, da je nadzornstveni odbor pregledal vse poslovanje društva in našel vse v najlepšem redu. Ob koncu zborovanja se je razpravljalo še o nekaterih koristnih predlogih, ki so se tikali zlasti poslovanju glavnega odbora v Beogradu in se je sklenilo zadnevne resolucije za glavni odbor in načela delegata za glavno skupščino.

Predpustna zgodba o polomljeneh svatih

Smrtno pri Litiji, 5. februarja.

»Ja, kaj takega pa res še ne pomimo, pravijo te dani ženske v okolici vasi Stange in Unjanirjev pod Jančami, ki so znane mnogim ljubljanskim izletnikom.

»Za poroko sta se pripravljala, zdaj pa imata polomljene kosti in bosta šla namesto pred oltar najbrže v — špital...« ... tako se nadaljuje ta zgodba.

Prava predpustna storija je to, sicer z običajnim in vsakdanjim začetkom, pa z nerodnim koncem.

Janez in Micka, pristen hribovski par, sta se namenila stopejti na predpust v žanski jarem. No ja! Kot je star običaj, sta hotela še preje malo po trgovinah, sorodnikov ter znancev. In po raznih drugih opravkih. Pa sta napregla sani, še nekaj domačih je prisledio k njima in je šla vsa vesela tovarišija malo povasovat po zasneženem svetu.

Kdor se ženi, se ne bo držal tako kislo, kot bi šel na pogreb. Janez je bil vesel, ker dobi tako imenitno Micko Micka je bila vsa štimana zaradi zaleda ženina Janeza, domača pa zaradi ocjeti. Vsi so bili veseli, prav vsi, vesel človek pa se nikakor ne izgiba gostiln. V vsakem je treba zaviti.

Ceprih jih je ob dolgi poti več, vendar ne bo nikče silil v zameru, da bi se zmnuzil nimo to vabljive gostilnčarke ali pa onega rejenega in budomušnega oštirja, ki zna razdreti kako mastno, veljavno prav za predpust. Pa saj tudi ne stane tako-le prečuvanje preveč. V prvosti pliča Janez, zato ker dobi v hišo tako imenitno Micko... Pred drugo gostilno veli ustaviti Mickica in reče: »Zdaj vas pa povabim na literček jaz — in se zasmije brhko dekle — »zato, ker bo Janez moj!...« ... pa očine s budomušnim pogledom svojega fanta.

Pri tretji pa povabi kdo izmed domačih: »Le pejmo not, zato da bomo tudi na ohceti židane volje in se domo zdajte malo privadili kapljice...«

Janez in Micka ter vsa ostala tovarišija je bila kmalu kaj židane volje. Ko so se na večer pomikali s sanmi po završniki, ki dolini, niso tudi konji nič kaj trdno stopali. Ni čuda, ko je pa sneg zdaj tak, da se ti udre koj do pasu, če le malo podrezas vani.

Po ravnem je še slo, po ravnem, kaj nerodno črto so pa delali konji, ko so pričeli lesi v klanc.

Baš tedaj, ko so vsi navdušeni svatje raztegovali ono staro: »Pa mi ga žingamo, pa mi ga žagamo, oj, jaz pa le po počas...«, se je ta letna viža pretregala.

Samj so se pričele kobaliti po klancu na vzdol, ker so začeli zamisljenci konji preveč na rob poti. Prvi hip je bilo vse taho. Janez je bilo zato potem huj! Oj! Jej! in joj!, ter oh! ub! ah! se je slišalo izpod san. Nič kaj zavidanja vreden trenutek, ko so ležali vsi pod sanmi. Nerodna zadeva in jo le iztuhtal še najbolj hlapec, ki je imel srečo, da ga je vrglo v loku s kozla in je obtičal z glavo v mehkom snegu.

Hlapec je zdrjal urno nazaj v najbližjo gostilno, od koder sta njegovo intervencijo odšla gostilnkar in njegova žena. Kmalu so prišli na kraj svatovske polomije Go-stišnjak in njegova žena seveda z zdravili: ona z arniko, on s steklenico — brinjevčka.

Kupujte „Zvezdanko“!

Ljubljanski oblastni odbor Rdečega križa

Dne 2. februarja 1929 se je vršila na Mestnem magistratu oblastna skupščina ljubljanskega oblastnega odbora Rdečega križa. Iz obširnih in podrobnih poročil odborov funkcjonarjev posnetnamo nekatere zanimive podatke:

V ljubljanskem oblastnem odboru Rdečega križa, ki obsega vso Slovenijo, je bilo udrženih 44 krajevnih odborov in je bilo v njem včlanjenih 3173 članov. Na oblastno skupščino so krajevni odbori odpovedali klub zelo neugodnemu in neprijetnemu času 21 delegatov, ki so v vseh sklepih bili popolnoma sporazumi. Blagajna je izkazovala prometa Din 2030.467.29. Podani so bili tudi podrobni in natančni obračuni o poplavljenski akciji, ki so še bile svojcas objavljene v dnevnem časopisu.

Izvoljen je bil zopet za predsednika go-

sopod dr. Viljem Krejci, odvetnik v Ljubljani,

v upravnem in nadzornstvenem odboru gg.:

dr. Joža Bohinc, ravnatelj OÜZD v Ljubljani;

Martin Colarič, major v p., dr. Fran Černe, ravnatelj Mestne hramnice, doktor Oton Fettich, odvetnik v Ljubljani, Fran Gaberšek, višji šolski nadzornik v pok.;

Makso Hočevar, ravnatelj I. dežele meščanske šole na Prulah, dr. Ivan Jenko, prima-

riji v Ljubljani, Fran Jeran, profesor in ravnatelj akad. kolegija, Fortunat Lužar, ob-

lastni šolski nadzornik, dr. Ernest Mayer,

sanitarni referent Josip Mešek, knjigovodja

Mestne hramnice, dr. Marko Natlačen, od-

vetnik v Ljubljani, Alojzij Novak, ravnatelj

meščanske šole v Šiški, Fran Pretnar, višji

knjigovodja Mestne hramnice dr. Matricij

Rus, zdravstveni svetnik in mestni fizik, Mr.

Josip Skalar, višji računski svetnik, Mr.

Pharm. Rihard Sušnik, Fran Škulj, sreski

šolski nadzornik, ga. Cirila Stebi-Pleško,

tancna Narodnega ženskega saveza v Ljubljani, ga. Franja dr. Tavčarjeva, dvorna dama,

ga. Asta dr. Vodopivecova, soproga vele-

škega župana in g. Josip Wester, prosiv. in-

špekter v pok.

V imenu sedemčanskega nadzornega

odborja je podal poročilo g. Fran Pretnar,

višji knjigovodja Mestne hramnice in po-

ročal, da je nadzornstveni odbor pregledal

vse poslovanje društva in našel vse v naj-

lepšem redu. Ob koncu zborovanja se je

razpravljalo še o nekaterih koristnih pred-

logih, ki so se tikali zlasti poslovanju glav-

nega odbora v Beogradu in se je sklenilo

zadnevne resolucije za glavno skupščino.

Hlapcu sta pomagala obrniti prevrnjene

sani, nakar so povlekli vse na plan in so

jih naložili, vse pobito na sani. Poprej tako

razigrano drugčino pa je moral hlapec ze-

lo previdno voziti vso pot, da se niso bol-

niki med potjo preveč tresli.

Saj pa tudi ni šala, če se trkljaš po hri-

bu navzvod, pa te vsak hip opelazio težke

sani, enkrat pa nosu, drugič po kolenu, za-

nameček pa te poboža še sosed s težkimi

okovanci, kamor je.

Janez, Micic in vsi domači imajo zdaj

vidne spomine na tisto smuk, k se je za-

čela na cestnem robu, končala pa se je pod

sanom tam spodaj. Zdaj pa čakajo v poste-

lij zdravja, poroči.

Ta zimska storija se zdaj premieva po

vsej okolici in ni čuda, da modrujejo po-

čim je.

Pred oltar sta že hotela, pa je moral

še dočakati v postelji.

Začetek je dočakal v postelji.

Način na katerem končala pred oltarjem,

je način na katerem končala pred oltarjem, pa magari pred — špitalskim.

Dnevne vesti.

Iz sodne službe. V višjo skupino je pomaknjen sreski zdravnik v Ptiju dr. Vlado Vrečko.

Zigosanje zlatega in srebrnega denarja. Na temelju zakona o kontroli izdelkov iz zlata, srebra in platine je trgovinsko ministrstvo odredilo, da spada pod odredbo zakona o kontroli izdelkov iz zlata, srebra in platine ves zlat in srebrni denari, ki ni v obotku v nobeni državi in ki služi samo za nakit.

Pri nas je premalo železničarjev. Železničarji se je govorilo, da je na naših železnicah preveč uslužbencev in da jih je treba reducirati. Če pa primerjamo število železničarjev v naši državi z onimi v drugih državah, vidimo, da je pri nas še premalo železničarske osobe in da se moramo naravnost čuditi, da pri tako neznačnem številu železničarjev naš promet v slopošnem takoj dobri funkcionira. Po podatkih mednarodne železničarske statistike za leto 1927 je imela naša država na vsak kilometr železnične proge 8 uslužbencev. V Belgiji odpade na vsak kilometr 20.4, v Franciji na nekaterih progah 20. na drugih 13.19, 11.97 in 10.54, v Angliji na nekaterih progah celo 24, na drugih 20.39, 19.47 in 18.23, na Holandskem 10.7, v Švicari 11.7, v Rusiji 15, v Nemčiji 13.15, v Avstriji 15.14, v Italiji 10.22, v Romuniji 10.9, na Češkoslovaškem 12.15. Jasno je torej, da potrebujemo naša železničarska uprava več uslužbencev, nego jih ima sedaj in da o učinkovitosti ne more biti govor, če hočemo vzdržati železničarski promet vsaj na sedanji stopnjah.

V naši državljanski sta sprejeta posestnik iz Laz Franc Gorjup in mizar z Jezice Andrej Kumar.

Prepopovedani listi in knjige. Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi nemški list »Völker Beobachter«, bolgarske liste »Nezavisnost«, »Narod« in »Utric« ter knjige »Kaiser Karl in Vor dem Sturmmerinnerungen an den Erzherzog Thronfolger Franz Ferdinand«.

Iz železničarske službe. Po informacijah iz vodilnih železničarskih krogov ne odgovarja resnični časopisna vest o imenovanju g. Saba Jelića za pomočnika prometnega ministra. Kot pomočnik še nadalje fungira inž. Kuzmanović.

Porotniki za prvo porotno zasedanje v l. 1929. ki se prične 18. t. m. Glavni posestniki: Omerza Viktor, posestnik in trgovec; Kranj; Kršič Franc, major v p. Ljubljana; Ahačič Peter, posestnik, Snično; Tršan Franc, posestnik, Vrhnik; Hostnik Martin, kmetovalec; Podroje; Telban Josip, posestnik, Dol; Sodja Jože, posestnik, Dobrava; Hudobnik Josip, trgovec, Kokrica; Klemenc Jakob, žandarm, podpolk. v pok. Ljubljana; Šerjak Franc, posestnik, Pijava gorica; Burja Anton, gostilničar, Zasip; Ogrizek Andrej, posetnik in trgovec, Kranj; Bohinc Janez, posetnik, Sebenje; Kušar Franc, posestnik, Notranje Gorice; Jerman Ivan, posestnik, Smeberje; Gorjanc Franc, posestnik in trgovec, Kranj; Lovše Valentin, posetnik in gostilničar, Spodnje Ribice; Vajthauer Matija, posetnik, Vodmat; Kunstelj Vinko, posetnik, Vrhnik; Koželj Jakob, posetnik, Klanec; Mihovec Franc, posestnik, Spodnja Senica; Mazi Anton I., posetnik, Goričica; Cengle Matež, posetnik, Ribno; Simončič Josip, posetnik, Breg; Starman Franc, posestnik, Spodnja Besnica; Florjančič Franc, posetnik in gostilničar, Dravlje; Hajnrihar Ivan, posetnik in gostilničar, Koritno; Žitnik Matija, posetnik, Vintarjevec; Vrabec Matija, posetnik in gostilničar, Kalce; Zaplotnik Franc, posetnik in trgovec, Repnje; Žigon Franc, posetnik, Grčarevc; Bonac Alojzij, posetnik, Topol; Praprotnik Jakob, posetnik, Prezrenje; Medved Miroslav, posetnik in gostilničar, Dolsko; Brinsek Franc, posetnik, Vrhnika; Novak Janko, gostilničar, Radovljica. Nadomestni porotniki: Rojina Ivan, posetnik; Poljan Karol, posetnik in kavarnar; Lucin Valent, trgovec; Podboršek Peter, ravnatelj; Verlič Josip, trgovec; Tomažič Franc, trgovec; Čuden Franc, trgovec; Podlipšič Franc, posetnik; Martin Ivan, slikar, vsi v Ljubljani.

Naša emigracija v novembru. Po statističnih podatkih Izseljeniškega komisarijata v Zagrebu se je izselilo v novembru iz naše države v prekomorske države 1899 izseljencev, ali 59 manj, nego v novembru predlanskega leta. Od 1. januarja do konca novembra je znašalo št. izseljenecov 20.549, predlanskim v istem času pa 45 več. Največ se jih je izselilo iz Hrvatske in Slavonije in sicer 688, iz Vojvodine se jih je izselilo 410, iz Dalmacije 356, iz Slovenije 284, iz Bosne in Hercegovine 85, iz Srbije 54, iz Črne gore 22. Od teh je bilo 65 kmetovalcev. V Argentino jih je šlo 1042, v Zedinjeno državo 383, v Kanado 177, v Urugvaj 171 itd. Vrnilo se jih je v novembri 386, od 1. januarja do konca novembra pa 4453.

Brzojavne tekme. Med našimi brzojavnimi uradniki imamo več imenitnih telegrafistov. Kdo je najboljši med njimi, naj bi se ugotovilo na tekmi, ki jo nameravamo prirediti OPO v Ljubljani v drugi polovici septembra ali v prvi polovici oktobra. Na teh tekmalah se bo pokazalo, katere naše telefoniste lahko pošte poštna uprava na mednarodne brzojavne tekme.

Posledica pretepa. Janez Stritof, 25-letni posetnik sin iz starega trga pri Ložu, se je pred dnevi v gostilnični spirl z Alojzijem Krašovcem Prepircem je sledil pretep, med katerim je Krašovec Stritofa tako močno vrgel ob tla, da je ta nezavesten oblezil. S precej težkimi notranjimi poškodbami so Stritofa prepeljali v ljubljansko bolnično.

Stovenci v Ameriki. 17. januarja je v Johnsonburgu umrl 45-letni Janez Žnidarski, doma iz Igave vasi pri Ložu. Podlegel je pljučnici, ki ga je pobrala v štirih dneh. — V kraju Delmont je podlegel pljučnici Luka Smrdel. Pokojni je bil rodom iz Selca Notranjskem. Star je bil še 39 let. Pogopali so ga 7. januarja v Sommersetu. —

V kraju Gilbert, država Minnestota je umrl France Belančič, doma iz Strani pri Kamniku. Star je bil 36 let. Skoraj istočasno je v Lorainu, država Ohio, umrl njegov ožji rokaj Frank Ursić, ki je 9. januarja podlegel pljučnici. Tudi on je bil rodom iz Strani pri Kamniku. Pokojni, ki je bil v Ameriki 22 let, je bil star 43 let. Zapustil je ženo in tri otroke. Ursić je bil eden najbolj znanih Slovencev v Ameriki in na dorečku glasu je bila tudi njegova restavracija v Lorainu.

Drsalna tekma SPD. Slovensko planinsko društvo v Ljubljani opozarja na propagandno drsalno tekmo, ki jo prirede v nedeljo dne 10. februarja na novem drsalšču pri hotelu Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru. Dostop imajo verificirani in neverificirani darsci, tudi tarsi darsci, ki niso vpisani v sportnih društvin, izvezti so po JZSS diskvalificirani darsci. Prva točka je moška in ženska tekma v umetnem drsnju za novice. Druga točka moška in ženska tekma za prvenstvo Bohinja. Podrobnejša pojasnila daje društvena pisarna SPD, Frančiškanska ulica 1/10/I (dvorišče). Tekmovalci se naj prijavijo do petka dne 8. februarja do 12. ure določene. Kasneje se prijave ne vpostavljajo več. Prvaki bodo obdarjeni.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno in nekoliko toplo. Včeraj je bilo lepo v Beogradu in Splitu, drugod pa megleno in oblačno. Maksimalna temperatura je znašala včeraj v Splitu +9, v Zagrebu -2, v Mariboru in Skoplju -3 v Ljubljani -5.4. v Beogradu -5. Davi je kazal barometr v Ljubljani 768 mm, temperatura je znašala -15 stopinj.

Smrtna kosa. Včeraj je preminula v Trebnjem pri svojem sinu, zdravniku dr. A. Češarku ga Amalija Češark. Pokojna je bila tudi v Ljubljani splošno znana in pričebljena. Več let je vodila znani trafiko v Selenburgovi ulici, obenem je pa marljivo sodelovala v raznih kulturnih in narodnih društvin. Njeno zemške ostanke prepelejajo v Ljubljano in jih polože jutri ob štirih popoldne v večnemu počitku. Blag. ji spomin! Težko prirediti rodbini naše iskreno sožalje!

Aretiran komunistični agitator. Osijska policija je včeraj aretrila delavca Ferdinandu Zavoralu, češkoslovaškega državljanina, ki je bil 1. 1925 izgnan iz naše države zaradi komunistične agitacije. Na poti proti avstrijski meji se mu je posrečilo nekaj iz nekega občinskega zapora. Prišel je načel v Osilje, kjer so ga pa pred dnevi spoznali in aretrili. Preden ga pa policija ponovno izgnala iz naše države, bo moral odsesti prizerno kazen zaradi povratka in bega.

V smrt zaradi dekleta. Giuro Petričevič iz Koprivniških breg pri Koprivnici je bil že dolgo zadržan v Viški Podunavec, 16-letno dekle iz iste vasi. Vilka je pa fanta pustila na cedilu in se nedavno omogočila z drugim. Dva dni po njeni poroki so našli v hlevu Gjura obesenega. Nezvestobe svoje ljubice ni mogel preboleti in je šel prostovoljno v smrt.

Sponladansko vreme v Dalmaciji. Iz Splita poročajo, da je po hudi zimi nastopilo poplavljansko vreme. Solnce si je tako toplo, da je ves Split zopet od 10. do 3. ure na šetalnicu na obali in Marjanu. Ulice so zopet ozivele. Hud mrz zadnjega tedna je spilčane zelo iznenadi, tembolj, ker je predvčerajšnjem zamrzil celo morje. Škoda zaradi oviranega prometa med Splitom in Dalmacijo ter med Zagrebom je velika. Iz Dalmatinskega Zagorja je prihajajo vesti o usodnih posledicah mrazu. V okolici Trijala so kmetske v obupnem položaju. Močna burja je napravila mnogo škode. Zaradi lanske suše je to zino manjkalno kmetsko živil v krme. Iz dinarskih in bosanskih planin prihajajo v Dalmatinski Zagorje volkovi, ki so napravili kmetom že mnogo škode. V vasi Tijarica pri Tripli se je pred dnevi pojavilo krdevo volkovo, ki so raztrgali sicev glav živine. Prebivalstvo je prisilo oblasti, naj odrede obvezno lov na volkove. Rdeči križ v Splitu je postal večjo podporo naibednejšim v Dalmatinskem Zagorju.

Sava pri Brodu zamrzla kakor pred 20 leti. Iz Broda poročajo, da se je v noči od sobote na nedeljo spustila nad mesto gosta megla. Temperatura je padla na -26 stopinj C. Tako nizke temperature ne pomnijo v Brodu že 20 let. To noč je zamrzila Savo, kar se ni že zgordilo 20 let. V ponedeljek je kazal termometer -20 stopinj C, včeraj pa -15 stopinj C. Led na Savi je tako trden, da so ljudje hodili po njem ob bregu. Sava nudi krasno skolo. Zadnjem je bil Sava zamrzila 1. 1909, torej ravno pred 20 leti.

Vlak obtical v slegu. Iz Koprivnice poročajo, da je včeraj obtical na progi med Koprivnico in Kloštarjem potniški vlak. Zaradi mraza in snežnih zametov je moral stvari na progi 10 ur. Vlak bi moral dosegati v Koprivnico včeraj ob 7. uri, prišel je pa na slednji dan ob 9. Včeraj je v tem kraju mraz prečel popustil in promet se bo mogel vršiti zopet redno. Avtobusni promet med Koprivnico in Varaždinom je že dva tedna popolnoma ustavljen.

Vlakovi v oklici Slinja. Zaradi hude zime so se priklatili v nekatera selo v okolici Slinja iz planin volkovi. Tako so se predvčerajšnjim pojavili v vasi Jabuka štirje volkovi in so vprito pastirja napadli njegove ove. Eno so tako raztrgali in požrli. Sejaki iz vasi Sijarica so javili oblastem v Splitu, da se nahaja v okolici krdevo volkov, ki prete na živino.

Tudi v Bosni in Hercegovini toploje vreme. Iz Mostarja poročajo, da se je vreme naglo spremeno. Po mrazi in močni burji je posijalo spomladansko solnce. Ljudje se sprehabajo brez zimskih sukenj po ulicah. Včeraj so po tednih hudega mraza prvi prispeli peš seljaki iz Nevesina v Mostar. Pot proti Gackem je pa se vedno zatrpana s slegom. Tudi iz Sarajeva poročajo, da je po hudem mrazu in metelj posijalo toplo

solnce po celi Bosni in Hercegovini. Mraz je popustil in pritlikuje se lepše vreme.

Pri edebelevanju, pretinu in sladke-sečnosti izboljša prirodna grenčica »Franz-Josef« delovanje želodec in črevesa in trajno posebuje prehavo. Raziskovalci na toriu Št. zdravstva o presnavljanju zagotavljajo, da so z vodo »Franz-Josef« dosegli sijajne uspehe. Dobiva se v lekarinah, drugejih in špecjalnih trgovinah.

Fotoaparate kupite najboljše pri Fr. P. Zezej, optik, Ljubljana, Stari trg 9.

GRADSKA LEKARNA. Kamenita ul. 11. Prosim, pošljite mi tri steklenice Marakovih kapljic, ker sem uvidel, da so mi po njih porabi pojavljale bolečine v želodcu. Miklo Milner, Bedenik, p. Severin.

Iz Ljubljane

—lj Poštni dom v Ljubljani. Društvo poštnih, telegrafskih in telefonskih nameščencev je kupilo stavbišče za Poštni dom. Stavbišče leži na Dunajski cesti ob stranu železniškega prelaza. Svet je po 80 Din Štirinajstkratni meter. Stavba bo dnovadstropna in moderno zidan ter bo delala čast požravnosti ptt uslužbencev. Kasneje se prijave ne vpostavljajo več. Prvaki bodo obdarjeni.

Drsalna tekma SPD. Slovensko planinsko društvo v Ljubljani opozarja na propagandno drsalno tekmo, ki jo prirede v nedeljo dne 10. februarja na novem drsalšču pri hotelu Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru.

Milko Milner, Bedenik, p. Severin.

—lj Odvetniki in zdravnički imajo priliko dobiti s 1. majom prizerno prostoro za pisanino in stanovanje v Selenburgovi ulici št. 4.

—lj Kardinal Richelieu. Na splošno željo občinstva ponavlja ZKD grandijonski zgodovinski predsednik kardinal Richelieu dnes 6. t. m. v prostorih kina Ideal. ZKD ponavlja ta film zaradi tega, da nudi možnost poseta velikih kulturnih filmov tudi omenjenci, ki je nedelj v prazničnih odstotki iz Ljubljane in si poučnih filmov ne more ogledati. Da se temu odpomore, se bodo večji taki filmi ponavljati od časa do časa tudi ob delavnih. Film se predvaja z godovinsko razlagjo prof. Volavščka ob občajnih urah to je ob 4. pol. 6. pol. 8. in ob 9. zvečer. Zadnja prilika torej, da si ogleda vsakdo to izredno zanimivo filmsko delo.

—lj Smrtna kosa. V tukajšnjem javni bolnični je umrla na pljučnici Žojetna kuharica Marija Falant, doma iz Galicje v občini Velika Pirešica. Prepeljali so jo domov.

—c Dve tavini. V Marijini ulici v Prešernovi ulici je vlomlj v ponekde neznamen svetovec v leseno nabiralno puščico za mladore in jo popolnoma izpraznil. Skutaj je s silo odpreti tudi nabiralnik pri drugem oltarju, saj mu namesto na posredki, ker se bila ključavnica premična. Koliko je vlomlj, se ni dalo ugotoviti, ker je bila cerkev v Štefanicu in v nedeljo prej posredna. Na vsak način pa njegov piec ni bil najhen. — Najemnici gostilne Pred grofijo 8 Marija Seligov je neznan, tudi ukradel pred dnevi iz kuhanje zabe kiske včete, vezburje 25 steklenic po liter in pol. skoča znaša 165 din. Po obeh zlikovitih političnih vlad po polzvede.

—c Vreme se je spremeno ... Po silnem mrazu zadnjih dnevih je včeraj nastopilo znatno toploje vreme. Svet je nebo se vedno popolnoma jasno, toda sonce je že prav prijetno grelo, zlasti okrog poldneva. Dočim je kazal termometer dopoldne ob 9. uri še -21 stopinj C, je znašala temperatura opoldne že 9 stopinj C nad ničlo. Savnja se je po sredni struge za dober meter v žarino odtajala.

—c Mladinski korzo, ki je bil namenjen tudi letos na pustni torek popoldne načini mladini v nedolžno razveseljevanje, se je moral na predvčerajšnji odborovi sej celjskega Olejepovalnega društva zaradi nemadno izpolnjevanja radi nepridržkovanih tehničnih ovir in deloma tudi iz vremenskih razlogov. Zato bo vsekarakor večerni veliki maskerada v Celjskem domu tem sijajnejša, ker bo zmagel odbor Olejepovalnega društva vse svoje moči in dobro voljo nemoteno koncentrirati samo na večernno prireditve. Velika prična sila so tudi stiri dragocenosti dodeljane na najlepše maske; ta priznanja so razstavljena v izložbi zlatarja g. Antona Lečnika na Glavnom trgu. Včeraj je bil načelnički torek nazadnje načelne maskerade je namenjen olejepovanju celjskega mesta.

—c Zanimivo predavanje. V sredo se včeraj v risalnici dežke meščanske šole ob 20. uri predavanje Ljudskega vseučilišča. Predavanje vsega občinstva se vključuje v mestno poslovni in poslovni dokument, tako osebno pravico za gostilno, pravico za branjetje - bufet in domovnico. Dokument se vsi glase na ime Ivana Kranjc, ko se je Marčičeva pisala po svojem prvem možu.

Szekula Jenő:

Suženj in Rimljanka

Roman.

Deček je udaril konjička z bičem in me pustil sredi polja. Preklinjal sem in žugal z pestmi za vozom. Od jeze sem se kar tresel. Sam ne vem, zakaj sem se takoj jezil. Takrat še nisem vedel, da je imel deček prav. Učilca Castro je res staroveško ime mesta Szentendre (Sv. Andrej).

Komaj sem našel cesto. Takrat je bila speljana po visokem nasipu tako, da se je videle z nje tja do Dunava in pragoza. Na tem kraju je stal Dianin hram. Beli stebri so lesketalni v bledi mesečini. Tu je bilo kopališče, obdano z visokim zidom. Blizu kopališča je bila gimnazija ali telovadnica, kjer so se vežbali gladiatori in mlad voljci.

Ves obupan sem hodil okrog poslopij in iskal kraj, ki je bil izginil s sveta odnosno ki nastane šele čez mnogo stoletij. V glavi mi je šumelo. Šele takrat sem spoznal svoj grozni položaj. Moja žena je bila torej izgubljena. Ločilo je naju dvatisoč let. Od svoje žene sem bil ločen bolj nego če bi bil že v grobu. Niti smrt naju ni mogla več združiti. Hitej sem nazaj na cesto.

— Draga moja Margita! — sem ternal ves iz sebe. — Ah, da bi te mogel vsaj še enkrat objeti!

Omahill sem na kamen ob cesti. Tu sem izplakal svojo brdkost.

Kar so se začuli na cesti koraki. Bližal se mi je visok, krepak mož. Imel je črno brado, občeten je bil kakor stari Egipčani. V roki je držal zakrivljeno palico. Na glavi je imel pester svilen robec, na čelu kovinast obroč. Vstal sem in čakal, kaj bo. Neznanec je zaživil.

— Pojd sem, — je dejal prijazno. — In pomigal mi je s prstom.

Toda bal sem se ga. V njegovi zunanjosti je bilo nekaj zopernega. Spodnja ustrica mu je štrela naprej, nos je imel klukast kakor žolna, v očeh je imel nekako mešanico dobrote, lokovnosti, lakomnosti, pohlepa po denarju, nasilja, zvijače, himavstva in zahrbnosti. Vse to mu je odsevalo iz lokavih, skodeljnih oči. Spoznal sem takoj, da je trgovec s sužnji. Kakor spozna pes, da je človek, ki se mu bliža s prijaznj.

Opotekajoč se sem sledil trgovcu s sužnji. Napotila sva se proti Aquincu, odkoder so se videle lučice.

Nadaljeval sem pot. Našel sem tudi Rimsko toplice ali bolje rečeno kraj, kjer je zdaj letovišče Romai fürdő. Rimsko toplice.

O gostilni in restavraciji, kjer sem bil pustil svojo ženo, seveda ni bilo duha ne slaha. Na tem kraju je stal Dianin hram. Beli stebri so lesketalni v bledi mesečini. Tu je bilo kopališče, obdano z visokim zidom. Blizu kopališča je bila gimnazija ali telovadnica, kjer so se vežbali gladiatori in mlad voljci.

Rad bi mu bil ušel. Znova je zaživil,

gal in zamahnil z roko. Očividno ni vedel v katerem jeziku naj me nagovori.

Ravnal je z menoj kakor s psom prez gospodarja. Menda je mislil, da sem ubežni suženj. In hotel me je zvabiti k sebi.

— Veni huc! — mi je pomigal s prstom. — Dober mož sem. Ne stormi ti nič žalega. Dobro se ti bo godilo pri meni.

Ustavil sem se in razmišljal, kaj storiti.

Slednjič se mi je neznanec približal. Bil je zelo prijazen in na vse načine se mi je nrikopal. Potrepljal me je po ramu. Pobožal me je po lici in se našmehnil...

— Fileo kanon antropon, — je dejal.

— Rad imam mlade fantje. Ubežnim suženjem ne stormi nič hudega. Branim ih in skrbim za nje. Pri meni ti bo dobro. Jedel boš med in slaščice, delati ti pa ne bo treba.

Božal me je po lici in se smešljal. Hotel me je na vsaki načini zvabiti k sebi. Neprestano mi je ponujal kolaci.

— Pokusi, kako dober je.

— Veni, — me je vabil. — Pri meni boš imel lepo stanovanje.

In nežno me je prijet za roko.

— Naspati in odpoceti se moraš.

To je učinkovalo. Bil sem že truden, da sem se komaj držal na nogah. Oči so mi lezje skupaj. Hrepnel sem po poščitku.

Opotekajoč se sem sledil trgovcu s sužnji. Napotila sva se proti Aquincu, odkoder so se videle lučice.

in Danielsky na 6 mesecev ječe.

V razlogih odsobe je sodišče utemeljevalo, da je Ana Forgacsova nedvomno umrla nasilne smrti. Vsi indici kažejo, da je bila Forgacsova umorjena po točno zasnovanem načrtu. Izključen je vsak dvom o objektivnosti avstrijskih prič, zakaj avstrijski preiskovalni sodni Greil se je resno povtrdil dogmati resnico. Njegova pozornost je bila osredotočena na vsako malenkost. Tudi avstrijski zdravnik so bili v vsakem pogledu vestni.

Sodišče je v odsobi dalje odredilo,

da se zavarovalna polica Ana Forgacsove vrne zavarovalni družbi v Frankfurta. V nadaljnem utemeljevanju odsobe je sodišče navajalo, da so bili na truplu Ana Forgacsove ugotovljeni začnji znaki nasilja in da je bila nasilna smrt gledališke igralke v obtoženem interesu. Prič, ki bi bile prisostvovale zločinu, sicer ni, toda vsi neposredni dokazi pričajo, da je Erdely mosile.

Otobzenec zagovornik dr. Gall je takoj po razglasitvi obtožbe vložil ničnostno pritožbo. Ko so Erdelyja vpravili, da je srejme odsodo, je sveličano izjavil: «Apeliram, v svesti si svoje nedolnosti.»

Po razglasitvi obtožbe je zapustil dvorano in smeje zaklical: «To je bil res dosten zaključek kabreta!»

Erdely obsojen na dosmrtno ječo

Včeraj je bila v Budimpešti zaključena obravnava proti Beli Erdelyju, ki je bil obtožen umora svoje žene, lepe gledališke igralke Ane Forgacsove.

Včeraj je bil v Budimpešti zaključen eden najsenzacijonalnejših kriminalnih procesov, kar jih pozna madžarska sodna praks. Končana je bila obravnava proti lažigrofu dr. Beli Erdelyju, ki je bil obtožen umora svoje žene, lepe gledališke igralke Ane Forgacsove.

Skoraj dva meseca je trajala razprava, ki je v vsej madžarski javnosti vzbujala ogromno senzacijo. Bela Erdely je bil obsojen na dosmrtno ječo.

Smrtni kazni ga je rešilo dejstvo, da je bil sojen po avstrijskem kazenskem zakonu, ki ne pozna smrtne kazni.

Naval na sodno dvorano je bil ogromen, k razpravi pa je bilo pripuščeno samo omejeno število radovednežev.

Pred sodno palaco in dvorano samo so se zbirale velike množice radovednega občinstva, ki je hotelo po vsej sili prisostvovati razpravi. Policia je moral pozvati orožnike na pomoč, da je lahko vzdržala naval.

Ob 11. so stopili v dvorano sodniki, nakar je predsednik Schadl med splošno tišino prečital odsodo, na podlagi katere je bil Bela Erdely radi umora, poskušenega umora, ponarejanja mesnice, ponarejanja dokumentov, goljufije in poskušene goljufije obsojen na dosmrtno ječo in na 10-letno izgubo časti. Istočasno so bili obsojeni tudi njegovi soobtoženci, in sicer Franc Boros radi ponarejanja listin in menic na leto dni. Josef Filo na poldrugo leto

Išče se Manon

V uradu dunajske državne opere je vladalo in včeraj veliko razburjenje. Na vse strani je opera telefonala in telegrafirala a tudi po radiju je razglasila, da išče pevko, ki bi prevezela vlogo Manon. V Berlin in v Draždane, v Monakovo in Prago so bodovali, da iščejo Manon ...

Kaj se je zgodilo? Slovita operna pevka Lotte Lehmann je nenadoma zbolela in odpovedala sodelovanje. To je bil hud udarec za državno opero, ki je povabila na gostovanje slovitega teatra pariske Opery Comique Rozačevskega. In vloge Lehmannove trenutno nimata na Dumaju naštudirane nobena pevka. O tem se je moral v nedeljo z žalostjo prepričati vodstvo državne opere. Zato ni čuda, da je bila uprava vsa obupana in da si je v zadregi skušala za predstavo »zposoditi« Manon, pa naj si bo iz Berlina, Prague ali Monakovega. Ce so jo našli, še ni znano.

Kaj se je zgodilo? Slovita operna pevka Lotte Lehmann je nenadoma zbolela in odpovedala sodelovanje. To je bil hud udarec za državno opero, ki je povabila na gostovanje slovitega teatra pariske Opery Comique Rozačevskega. In vloge Lehmannove trenutno nima na Dumaju naštudirane nobena pevka. O tem se je moral v nedeljo z žalostjo prepričati vodstvo državne opere. Zato ni čuda, da je bila uprava vsa obupana in da si je v zadregi skušala za predstavo »zposoditi« Manon, pa naj si bo iz Berlina, Prague ali Monakovega. Ce so jo našli, še ni znano.

Tragična posledica slabega

izpričevala

V četrtek se je raznesla po Bratislavji vest, da se je ustrelil vprivo profesar v madžarski trgovski šoli dijak Štefan Nemeth. Samomorilec je bil star komaj 15 let. Dovril je prvi razred madžarske trgovske akademije, toda bil je med slabimi dijaki. Njegov oče je bratislavski potnik, ki ima šest otrok in živi v težkih gmočnih razmerah. Štefan je padel v trgovski korespondenci

in slovačini. Ze več tednov je slutt, da dobri slabo izpričevalo. Sošolcem je večkrat izjavil, da tega udarca ne bo prebolel.

Ko je dobil v četrtek izpričevalo, je prebledel, potegnil iz žepa revolver in se ustrelil v glavo. V Šoli je nastala neopisna panika. Tako so poklivali redno postajo, toda v bolniču so preprečili že truplo. Slabi uspehi v Šoli so zahtevali novo žrtv. Tragedija mladega študenta je tem bolj pretresljiva, ker ni bil sam kriv, da je dobil v dveh predmetih nezadosten red. Krive so bile žalostne razmere v njegovih rodbini.

N O G A V C E

K E J D Č

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Zunanji naročniški dobe list
MESECNA NAROČNINA SAMO 12 DIN

NAROCI SE V LJUBLJANI, KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 5

Najboljše kupite!

NOGAVICE, damske in moške rekvacie, triko perlice, pušverje, televnike (vestje), zepne reboce. **KRAVATE**, ovratnike, **ŠRAJCE**, šifone, glate, čipke, vozenine, gumbe, DMC prelico, ročne torbice, aktovke, dežnike, športne in toaletne potrebštine samo

JOS. PETELINC, LJUBLJANA

Obzira Prečernovega spomenika (ob vodi).

Po-sezniška odpredaja

po znatno znižan h cenah

Palmerstoni,
Double-štofi
itt. za suknje
in povrnicke

Modni
kamgarne,
sportni angleški
števotti itd. za
obleke

Marengo, Fulla,
Strich in Pique
kamgarne za ža-
kete in smo-
kinge

Diagonal in
Gabardu kam-
garne za oficir-
ske in fin kon-
trol uniforme
vseh vrst

Pri NOVAK-u, Ljubljana, Kongresni trg 15.
pr znano naiboljši in na cenejši nakup!

Skladiščnika

ki bi bil oboren nakupovalec jele, in izvajenega

šoferja

člemo proti dobrati placi za na nove ustanovljeno eksperto trgovino na jači v Mariboru. Reflektira se samo na ljudi, ki so v tej stroki bili že zaposleni in poznajo dobro krog prodajalcev in odjemalcov v okolici. Dopis je nasloviti na M. Pritchard, Varaždin. 264.

Kontoristinja

vestne in marljive, z večjeto pišarniško prakso - želi umetniščno podjetje. Ponudbe na uprave tega lista pod »Kontoristinja« 264.

Dekle

mlađa in zdrava, rasume v knihah in vse druga dela, ideje službo pri boljši rodini. Ponudbe na uprave lista pod »Vestna« 244.

Perje

lepo, barvane Dio 16. - kg, ko-
koje Dio 12. - kg debelo, oči-
no perje za perico kg Dio 20.-
raspolna po povzetcu Franc
Podlipnik, Novi Marof, Hrvatska

Izurjenega žagaria

k benečanskemu jareniku, ozelenega, na stalno mesto s prostim stanovanjem 2 oseb, kurjavo in razsvetljavo, sprejem lesona industrija Ivan Srebotnjak, Sv. Peter v Savinjski dolini. 262

Opekarskega mojstra

člom za majhno opekarno na Do-
lenjskem. - Rodni obraz, poljska
preč. Prednost imajo reflektanti s strokovnimi spriceljami in kavčjo. Naslov v upravi tega lista. 263.

Gospodinčna

čeli resnega znanja in skorajšno možitev. Imela ima nad 60.000 lit. Prednost imajo višji orodniki in zeleniški uradniki. Ponudbe na uprave lista pod »Primorka« 244.

Oglejte si najnovejša dvokolesa,

motorje, kolesne stroje, otroške vo-
zilice novih modelov, male avto-
mobile, pnevmatiko, načinjenje -
Ceniki franko. Prodala na obroku.

TRIBUNA F. B. L. tovarna dvokoles in

stroških vozičkov. Ljubljana Karlovska 4

GRITZNER, ADLER in KAYSER

šivalni stroji
ter kolesa so
najboljši v ma-
terialu. Lepe
opreme, ugodni
plačilni pogoji.
Isto am šivalski
pletitni stroj
„DUBBED“
edino pri

Josip Petelinč, Ljubljana